

**ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК**

**Кафедра богослов'я та суспільствознавчих дисциплін
імені академіка УАН отця І. Луцького**

**ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ І НАУКИ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань : *19 «Будівництво та архітектура»*
Спеціальність: *191 «Архітектура та містобудування»*

Освітній рівень: *третій (освітньо-науковий)*
Освітньо-наукова програма: *«Архітектура та містобудування»*

Вид дисципліни: *базова (обов'язкова)*
Мова викладання, навчання
та оцінювання *українська*

Івано-Франківськ 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри богослов'я та суспільствознавчих дисциплін імені академіка УАН отця І. Луцького факультету суспільствознавчих та прикладних наук Університету Короля Данила 1 вересня 2022 року (протокол № 1).

Розробник:

Надурак В. В. професор кафедри богослов'я та суспільствознавчих дисциплін імені академіка УАН отця І. Луцького, факультету суспільствознавчих та прикладних наук Університету Короля Данила, доктор філософських наук, професор

e-mail: vitalii.nadurak@ukd.edu.ua.

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ СИЛЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника СНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2022-2023 н.р	01.09.2022 р.	Протокол №1		

ВСТУП

Загальна інформація про дисципліну. Філософія освіти і науки сприяє формуванню в здобувачів наукового світогляду, критичного світосприйняття, знання про сучасну філософську парадигму в освіті і науці, загальносвітові тенденції і тренди у цій галузі, уміння, що створюють необхідне філософське й аксіологічне підґрунтя для здійснення фахової науково-дослідної роботи, її презентації науковій спільноті, комерціалізації наукових результатів. Розуміння філософської специфіки сучасних освітньо-наукових проблем допоможе аспірантам легко долучатися до професійної діяльності, втілювати наукові знання у практичну площину, сприятиме розвитку раціонального і творчого мислення.

Мета дисципліни - набуття аспірантами теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення загальнофілософської рефлексії, у процесі якої вони уміли б правильно формулювати проблеми, розробляти та обґрунтовувати шляхи та методи їх ефективного вирішення. Опанування предметом дисципліни сприятиме правильній організації, успішному написанню та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії».

Завдання дисципліни: висвітлити теоретико-методологічні основи сучасної філософії освіти і науки в Україні та світі, таким чином сформувавши теоретичне і практичне підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень аспірантами; ознайомити аспірантів з основними підходами до вирішення освітньо-філософських проблем, можливими та адекватними з наукової точки зору відповідями на головні світоглядно-цивілізаційні виклики сьогодення; акцентувати увагу здобувачів на особливостях застосування фундаментальних положень у процесі написання статей, дисертацій на здобуття освітньо-наукового ступеня доктор філософії.

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКА

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.	<p>РН01. Знати та розуміти філософські методології наукового пізнання, психолого-педагогічні аспекти професійно-наукової діяльності, демонструвати власний науковий світогляд та морально-культурні цінності.</p>
ЗК02.	Здатність систематизувати знання та розуміння філософських методологій пізнання, ключових засад професійної етики, систем морально-культурних цінностей, толерантності, які базуються на принципах поваги до різноманітності та мультикультурності.	<p>РН02. Знати і розуміти вітчизняний та зарубіжний науковий доробок та практичний досвід, сучасну методологічно-методичну базу проведення наукових досліджень.</p>
ЗК04.	Здатність ініціювати та проводити оригінальні наукові дослідження, ідентифікувати актуальні наукові проблеми, здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, продукувати інноваційні конструктивні ідеї та застосовувати нестандартні підходи до вирішення складних і нетипових завдань.	<p>РН04. Володіти науковою та професійною підготовкою для підтвердження достатнього рівня компетентності у виборі методів наукових досліджень, оцінки їх наукової новизни та практичного значення при вирішенні спеціалізованих завдань у сфері архітектури та містобудування.</p> <p>РН05. Вміти виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науково-практичних задач, проведення теоретичних досліджень, застосовувати їх у сфері архітектури та містобудування.</p>
ЗК05.	Здатність до цілеспрямованого та наполегливого самовдосконалення, усвідомлення соціально-моральної та етичної відповідальності за одержані наукові результати.	<p>РН09. Демонструвати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з</p>
СК01.	Володіння актуальною інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку,	володінням передовими методиками викладання у вищій школі і постійним

	проблематики та наукової думки у сфері архітектури та містобудування.	самовдосконаленням професійного та наукового рівня.
СК03.	Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні міркування, що впливають на вирішення архітектурно-містобудівних науково-дослідних задач.	РН11. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціально-орієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	14 год.
	семінари	16 год.
Самостійна робота		30 год.
Підсумковий контроль		30 год.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи		1:1
Форма підсумкового контролю	екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Педагогіка та психологія вищої школи
	Менеджмент інновацій

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відвідування занять є важливою складовою навчальної та науково-дослідної роботи. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування занять аспірантів за індивідуальним графіком навчання. Якщо аспірант відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації професора. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

ПОВЕДІНКА В НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ПРИМІЩЕННІ

Усі учасники освітньо-наукового процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен аспірант має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання професорові як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність учасниками освітнього процесу реалізується шляхом дотримання загальноприйнятих морально-етичних норм, правил поведінки, самостійного виконання навчального навантаження та завдань поточного і підсумкового контролю результатів навчання.

Під час виконання письмових тестових завдань навчальної дисципліни недопустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви аспіранта або відповідного подання декана.

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Діагностика (оцінювання) результатів навчання здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» в ЗВО «Університет Короля Данила».

Видами діагностики та контролю знань аспірантів з навчальної дисципліни є поточний контроль (у формі усного опитування, письмового та тематичного тестового контролю, самоконтролю) та підсумковий контроль (у формі диференційованого заліку).

Оцінювання сформованих компетентностей у аспірантів здійснюється за 100-бальною шкалою. При цьому, за результатами поточного контролю здобувач може набрати до 60 балів, а за результатами підсумкового контролю – до 40 балів.

Відповідність критеріїв оцінювання результатів навчання національній шкалі, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відображена в Таблиці 1.

Таблиця 1.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів)

Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності аспіранта на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється усереднена підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів) без права перездачі.

Аспіранти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються аспіранти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі аспіранти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

За результатами підсумкового контролю аспірант може отримати 40 балів. Аспіранти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали іспит і повинні йти на перездачу.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Аспірант вважається атестованим, якщо сума балів дорівнює або перевищує 60 балів.

Аспіранти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації аспірантури не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Аспіранти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав аспірант під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і значення.

1. Поняття і предмет філософії освіти і науки.
2. Роль освіти і науки у житті людини.
3. Самоствердження людини через освітню і наукову діяльність.
4. Філософське осмислення гендеру в освіті і науці.
5. Академічна культура: принципи і цінності.

Тема 2. Феномен наукового знання.

1. Головні концепції філософії науки.
2. Характерні риси наукового знання.
3. Розвиток наукового знання на сучасному етапі.

Тема 3. Історична еволюція філософії освіти і науки.

1. Історична періодизація освітньо-наукового процесу.
2. Основні ареали розвитку освіти і науки.
3. Філософсько-світоглядні підходи в наукових дослідженнях.
4. Динаміка розвитку науки на сучасному етапі.
5. Поліпарадигмальність як метаметод сучасної філософії освіти і науки.

Тема 4. Теоретичні та практичні аспекти філософії науки.

1. Співвідношення метатеорії і практичної значущості у філософії освіти і науки.
2. Дисциплінарні кола теоретичної і практичної філософії.

Тема 5. Становлення філософського аналізу науки.

1. Визначення логіки і методології наукового знання.

2. Характеристика аналітичної філософії.

Тема 6. Природа наукового аналізу.

1. Взаємодія власних і невластних підстав теорії.

2. Особливості аналізу мови теорії.

Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування.

1. Визначення теорії науки, її структура та функції.

2. Концепції обґрунтування підстав теорії науки.

3. Дискусія та інші форми наукового спілкування.

Тема 8. Теоретична філософія серед інших форм філософії.

1. Визначення теоретичної філософії.

2. Особливості есеїстичної філософії.

3. Характерні риси мистецької філософії.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		всього	а у д и т о р н і	л е к ц і й н і	с е м і н а р с ь к і	СРС	ПК
1	Філософія освіти і науки, її зміст і значення	6	4	2	2	2	
2	Феномен наукового знання	10	6	2	4	4	
3	Історична еволюція філософії освіти і науки	8	4	2	2	4	
4	Теоретичні та практичні аспекти філософії науки	8	4	2	2	4	

5	Становлення філософського аналізу науки	8	4	2	2	4	
6	Природа наукового аналізу	8	4	2	2	4	
7	Теорія науки та її обґрунтування	8	4	2	2	4	
8	Теоретична філософія серед інших форм філософії	8	4	2	2	4	
Загальна кількість годин на вивчення дисципліни		90	30	14	16	30	30

3. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ лекції	Теми лекцій	Кількість годин
Лекція 1	Філософія освіти і науки, її зміст і значення	2
Лекція 2	Феномен наукового знання	2
Лекція 3	Історична еволюція філософії освіти і науки	2
Лекція 4	Теоретичні та практичні аспекти філософії науки	2
Лекція 5	Становлення філософського аналізу науки	2
Лекція 6	Природа наукового аналізу	2
Лекції 7	Теорія науки та її обґрунтування	2
	Всього лекційних занять	14

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ практ. заняття	Назва теми заняття	Кількість годин
1	Філософія освіти і науки, її зміст і значення	2
2	Феномен наукового знання	2
3	Історична еволюція філософії освіти і науки	2
4	Теоретичні та практичні аспекти філософії науки	2
5	Становлення філософського аналізу науки	2

6	Природа наукового аналізу	2
7	Теорія науки та її обґрунтування	2
8	Теоретична філософія серед інших форм філософії	2
Всього семінарських занять		16

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і значення	Скласти глосарій до теми	2	1-10
Тема 2. Феномен наукового знання	Підготувати тематичні есе	4	1-10
Тема 3 Історична еволюція філософії освіти і науки	Підготувати тематичні презентації	4	1-10
Тема 4 Теоретичні та практичні аспекти філософії науки	Вирішення практичних кейсів методом мозкового штурму	4	1-10
Тема 5. Становлення філософського аналізу науки	Підготовка і проведення дебатів	4	1-10
Тема 6. Природа наукового аналізу	Підготовка есе.	4	1-10
Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування	Підготовка реферативних повідомлень	4	1-10

Тема 8. Теоретична філософія серед інших форм філософії	Підготовка презентацій	4	1-10
Разом самостійної роботи аспірантів		30	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Базалук О. О. Філософія освіти: навчально-методичний посібник. Київ: «Кондор». 2020. 121 с.
2. Гнатюк Я. С. Філософія освіти і науки. Методологічні та теоретичні проблеми філософії. Івано-Франківськ: «Симфонія форте». 2018. 116 с.
3. Добронравова І. С. Новітня західна філософія науки. Київ: «ПАРАПАН». 2018. 124 с.
4. Лісовий В. С. Практична філософія. Київ: «Центр практичної філософії». 2020. 123 с.
5. Опачко М.В. Філософія сучасної освіти. Навчально-методичний посібник / Магдалина Василівна Опачко. – Ужгород: УжНУ, 2016. – 72 с. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/21504/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82_%D0%BF%D0%BE%D1%81_%D0%A4%D0%9E.pdf
6. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: «Навчальна книга». 2016. 133 с.
7. Філософія науки: навчальний посібник / О.І. Ісакова, Н.В. Щербакова. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 227 с. – Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/filosofija-nauky.-navchalnyj-posibnyk.pdf>
8. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 255 с. – Режим доступу: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Filosofiya-nauky.pdf
9. Філософія освіти : навчальний посібник. – 2-ге видання / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 348 с. – Режим доступу: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33916/Filosofia%20Osvity_2021.pdf?sequence=1

10. Філософія освіти і науки: навч. посіб. / В. П. Загороднюк та ін. – Київ: Знання України, 2017. – 348 с. – Режим доступу: <https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2016/NMR/posibniki/F/01.pdf>